

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE

Dr. Szili Katalin elnök asszony részére

Országgyűlés

BUDAPEST

Tisztelt Elnök Asszony!

Az Országgyűlés 2006. november 20-i ülésnapján fogadta *az Európai Unió és az Amerikai Egyesült Államok között az utasnyilvántartási adatállomány (PNR) adatainak a légi fuvarozók általi feldolgozásáról és az Amerikai Egyesült Államok Belbiztonsági Minisztériuma részére történő továbbításáról szóló Megállapodás kihirdetéséről, valamint a légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény módosításáról szóló törvényt* (T/1097. számú törvényjavaslat). Az Elnök Asszony a törvényt 2006. november 24-én küldte meg részemre kihirdetésre, sürgősségi kérelemmel.

Álláspontom szerint a törvény nem tartalmaz a tárgyával összefüggő minden szükséges és lehetséges garanciát, ezért azzal ilyen formában nem értek egyet. Ezért élek az Alkotmány 26. § (2) bekezdésében biztosított jogkörömmel, és a törvényt a kihirdetésére megállapított határidőn belül, megfontolásra visszaküldöm az Országgyűlésnek.

Tisztelt Országgyűlés!

A Kormány nevében az igazságügyi és rendészeti miniszter nyújtotta be az Országgyűlésnek az Európai Unió és az Amerikai Egyesült Államok között az utasnyilvántartási adatállomány (PNR) adatainak a légi fuvarozók általi feldolgozásáról és az Amerikai Egyesült Államok Belbiztonsági Minisztériuma részére történő továbbításáról szóló Megállapodás kihirdetéséről szóló törvényjavaslatot. A törvényjavaslat indokolása szerint a kihirdetett nemzetközi szerződés (a továbbiakban: Megállapodás) lényege, hogy lehetővé teszi az amerikai Belbiztonsági Minisztérium és ennek felügyelete és irányítása alá tartozó egyes szövetségi szintű kormányhivatalok számára az Európai Unió területéről

az Egyesült Államokba utasokat szállító légitársaságok által az utasokra vonatkozóan a helyfoglalási rendszerben tárolt bizonyos adatok közvetlen átvételét. Ezeket az adatokat a Megállapodás szerint a Belbiztonsági Minisztérium az Egyesült Államok vonatkozó jogszabályaival és alkotmányos előírásaival összhangban dolgozhatja fel és kezelheti. A Belbiztonsági Minisztérium eljárását adatvédelmi szempontból az általa önkéntesen vállalt, de az Egyesült Államok Szövetségi Közlönyében közzétett kötelezettségvállalások korlátozzák.

A Megállapodás (6) cikke kimondja, hogy a Belbiztonsági Minisztériumot a megállapodás alkalmazásában úgy kell tekinteni, hogy megfelelő védelmi szintet biztosít az Egyesült Államokból érkező vagy oda tartó nemzetközi utasszállító légi járatokra vonatkozó, az Európai Unióból továbbított PNR-adatok tekintetében. Ugyanakkor a Tanácsnak a Megállapodás aláírásáról szóló 2006/729/KKBP/IB határozata 4. cikke bizonyos esetben lehetővé teszi a nemzeti adatvédelmi hatóságok számára a Belbiztonsági Minisztérium felé irányuló adatáramlás felfüggesztését. Ehhez kapcsolódóan az Országgyűlés által elfogadott törvény 5. § (4) bekezdése kifejezetten utal az adatvédelmi biztosnak arra a jogkörére, hogy az adatok külföldre továbbítását felfüggeszesse.

A Megállapodás alapján átadandó adatok a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) értelmében személyes adatok, egy részük különleges adat, amennyiben az érintett vallási hovatartozására, illetve egészségi állapotára vonatkozik. Az Avtv. 9. § (1) bekezdése szerint személyes adat (beleértve a különleges adatot is) az országból harmadik országban lévő adatkezelő vagy adatfeldolgozó részére két esetben továbbítható. Az egyik ilyen eset az, ha az adattovábbításhoz az érintett kifejezetten hozzájárult. A másik esetben törvénynek kell lehetővé tennie az adattovábbítást, és a harmadik országban az átadott adatok kezelése, illetőleg feldolgozása során biztosítottak kell lennie a személyes adatok megfelelő szintű védelmének. Ehhez kapcsolódóan az Avtv. 9. § (2) bekezdése határozza meg, mely esetekben tekinthető megfelelő szintűnek a személyes adatok védelme a harmadik országban.

Tisztelt Országgyűlés!

Álláspontom szerint nem egyértelmű, hogy a Megállapodással kapcsolatban teljesülnek-e azok a feltételek, amelyek alapján megállapítható, hogy az Avtv. 9. § (2) bekezdése szerint az érintett harmadik országban megfelelő szintű a személyes adatok védelme. Ez nem szükségszerűen eredményezi azt, hogy a Megállapodás alkotmányellenes módon korlátozná a személyes adatok védelméhez való jogot. Szükségeselem tartom azonban, hogy az Országgyűlés a Megállapodást kihirdető törvényben egyértelművé tegye, hogy az Avtv. garanciái továbbra is érvényesülnek. Megítélésem szerint a jelen esetben ez úgy biztosítható, hogy a kihirdető törvény – az Avtv.-vel összhangban – akkor teszi lehetővé a Megállapodás alapján az adattovábbítást, ha ahhoz az érintett kifejezetten hozzájárult. Egy ilyen tartalmú szabály nem állna ellentétben a Megállapodással, hiszen pusztán az egyébként irányadó magyarországi törvényi garanciákat rendelné alkalmazni. A Megállapodás szövege pedig egyértelművé teszi, hogy nem célja, hogy eltérjen az Európai Unió vagy valamely tagállama jogszabályaitól, vagy hogy módosítsa azokat.

Erre tekintettel – az Alkotmány 26. § (2) bekezdése szerint – a törvényt a kihirdetésére megállapított határidőn belül, megfontolásra visszaküldöm az Országgyűlésnek. Kérem az Országgyűlést, hogy a törvény újratárgyalása és ismételt elfogadása során olyan szabállyal egészítse azt ki, mely előírja az érintett kifejezett hozzájárulását a külföldre történő adattovábbításhoz.

Budapest, 2006. november 29.

Üdvözlettel:

Sólyom László